

מס' 1760  
 24.2.1942  
 הנהלת משרד החינוך והעניינים  
 תל אביב

### אזעקה למלחמה

אסון "סטרומה" החריד אותנו, לא רק משום ש-760 נפש מישראל מתו בה מות זוועה. קרבנות רבים הקרבנו ועודנו מקריבים יום יום במלחמה הזאת. רבים חללים הפיל הזדון הנאצי. אבל האסון הזה זיעזע אותנו עד עמקי נפשנו באשר הוא גילה לפנינו ולפני העולם כולו את הדלות והרפיון של עמידתנו, את אולת היד וחוסר המעמד שלנו כאומה עברית בעולם. דבר כזה, ששבר כלי-שיט, ששמו "סטרומה", יצליח להיחלץ עם 760 קרבנות-טבח מידי שלטון הרשע, יגיע לנמל נייטרלי, יעגון בנמל נייטרלי חדשים ושבוע, שפליטי חרב אלה ישועו במשך כל הזמן הזה שועת יאוש באזני העולם הדימוקרטי הנלחם בדיכוי הנאצי, ויד, העולם הדימוקרטי הזה תקצר מלהושיע אותם, שהשלטון אשר לארצו נמלטו יחזיר אותם בכוח הזרוע אל התופת אשר ממנה ברחו ושהדרך היחידה להציל אותם מהחזרה אל הגיהנום תהיה טביעתם בים—גורל כזה יש בו כדי להביא עם לידי יאוש. אך יאוש פירושו נצחון השטן ולכן לא יקום יאוש ולא יחיה.

"סטרומה"—קריאה למלחמה, אזעקה רבתי לעם היהודי, אחינו ואחיותינו, הילדים שלנו אשר טבעו ב"סטרומה" ציוו לנו את העמידה במערכת. "סטרומה" היתה התפרצות יצר החיים של יהודים, התפרצות מעבר לכל יאוש. הם נמלטו כדי לחיות, לא כדי למות. הם האמינו כי ישראל לא ימות כי אם יחיה. למען קידוש-השם עלינו להגביר את המלחמה הזאת. זוהי מלחמתנו המיוחדת, מלחמתו של העם היהודי. היא נמשכת גם כשקולה נחנק ונבלע ברעם המחריש אונים של המלחמה הגדולה בעולם.

העצה שהשיאו לנו רבים בתוכנו, כי כל מעיינינו צריכים להיות מרוכזים אך ורק במלחמה הכללית העולמית ובהחזקת מעמדנו בישוב בארץ הזאת—היתה עצתישוא. לא החגינו, לא כשרון השיכנוע הוכיחו לנו היתה עצתישוא. העובדות, המאורעות, טביעת

המעפילים בכל הימים בדרך לארץ-ישראל הוכיחו את הדבר הזה, בחינת: העולה על לבבכם היה לא יחיה.

לא ניתן לנו לעבור לסדר יומה של המלחמה הגדולה מבלי להתעכב על מלחמתנו המיוחדת. לא ניתן לנו להתאחד כליל ללא כל שיור עם העולם הנלחם את מלחמתו הגדולה. המלחמה הזאת מלחמת מצוקים עם אראלים, המצוקים גוזרים עלינו כלית, אבל האראלים יש שהם מפקירים אותנו ובריתנו היא להם למשא ולטורה. בין כך ובין כך מלחמתנו המיוחדת, מלחמתו של העם היהודי, נמשכת, בעל כרחו היא נמשכת. יהודים הרוצים בחיים ימשיכו אותה גם אם יהודים הסבורים שהם כבשו להם כבר את זכות החיים ירפו ממנה. אנחנו אל נותר על מקומנו, על תפקידנו, על ערכנו במלחמה הגדולה. אבל גם את המקום הזה, גם את התפקיד הזה, גם את הערך הזה נוכל לכבוש רק בהיאבקות, במאמצים קשים. ואף הם חלק ממלחמתנו היהודית המיוחדת.

משה שרתוק